

MONTHLY ACTIVITY REPORT

October 2025

Presented by
**Maharashtra State Legal
Services Authority, Mumbai**

INTRODUCTION

This Monthly Activity Report shall give brief introduction about legal awareness and other programmes organized by State Legal Services Authority, District Legal Services Authorities and Taluk Legal Services Committees in the State of Maharashtra.

1. Organized awareness programme on: NALSA (Legal Services to the Victims of Drug Abuse and Eradication of Drug Menace) Scheme, 2015.
2. Organized awareness programme on: NALSA (Child-Friendly Legal Services for Children) Scheme, 2024.
3. Observance of:
  - ❖ International Day of Elderly (1st October)
  - ❖ Mahatma Gandhi Jayanti (2nd October)
  - ❖ World Mental Health Day (10th October)
  - ❖ International Girl Child Day (11th October)
4. Organized Programme on Subject “Rights of Senior Citizen”. Awareness on Maintenance and Welfare of Parents and Senior Citizens Act, 2007 and other various welfare schemes of Government.
5. Organized Awareness Programme for Persons with disabilities:
  - ❖ Addressing disconnect between welfare scheme & persons with disabilities.
  - ❖ Taking steps to connect beneficiaries with scheme.
  - ❖ Ensuring legal services in any other issues.
6. Organized Awareness Programme on Pre-Institution Mediation and Settlement (PIMS) in Commercial Disputes.
7. Cyber Security Week – Organized Awareness Programmes.
8. Carried workshops for educating the sex workers about their rights vis-à-vis the legality of sex work, rights and obligations of the polices and what is permitted/prohibited under the law as per judgment of Hon'ble Supreme Court in “Budhadev Karmaskar Vs. The State of West Bengal”.

9. Organized Legal Literacy camps on Victim Compensation Schemes.
10. Organized awareness programmes to sensitize authorities, managements, employers, employees and adolescent groups with the provisions of the Sexual Harassment of Women at Workplace (Prevention, Prohibition and Redressal) Act, 2013 (POSH Act) as per Judgment of Hon'ble Supreme Court in “Aureliano Fernandes Vs. State of Goa”.
11. Organized Awareness programme on POCSO Act at Schools and Colleges.
12. Organized special drive for the Under Trial Prisoners on:
  - ❖ Legal awareness of their rights and Availing Legal Services for them.
  - ❖ Ensuring representation before the Courts.
13. Organized Awareness Programme on:
  - ❖ ADR methods and its benefits.
  - ❖ Fundamental duties of the citizens.
14. Organized legal awareness camps in remote/tribal areas with regards to the various welfare schemes of the NALSA/MSLSA.
15. Conduct special awareness programme on the safety and privacy of women in the society.
16. Organized counselling programmes to the family members of the under trials and convicts from disadvantaged backgrounds.
17. Give wide publicity of information on NALSA's National Legal aid Helpline Number and NALSA Portal at prominent places in districts.
18. Organized awareness programmes on SOP for access to legal aid services to prisoners, functioning, strengthening and monitoring of PLAC's, informing convicts about remedy in case of conviction/dismissal or reversal or acquittal/ dismissal of bail, awareness and spreading the message of availability of legal aid in public places like Police Station, Post Offices, Bus Stands, Railway Station, Nationalized Bank as per the Judgment of Hon'ble Supreme Court in “Suhas Chakma Vs. Union of India”.

Information of Legal Aid & Manodhairya

Information of Legal Aid given at Legal Services Institutions

Total Opening balance (pending from last month)		Applications received during month		Applications disposed during month		Number of applications pending	
Physical	Online	Physical	Online	Physical	Online	Physical	Online
12	20	2172	107	2044	139	10	24

Information in respect of Manodhairya Scheme

Total Opening balance (pending from last month)		Applications received during month		Applications disposed during month		Number of applications pending	
Interim	Final	Interim	Final	Interim	Final	Interim	Final
730	830	178	433	64	301	760	1056

Pendency of Manodhairya Applications

Sr. No.	District	Total Opening balance		Applications received during month		Applications disposed during month		Number of applications pending	
		Interim	Final	Interim	Final	Interim	Final	Interim	Final
1	Ahmednagar	0	5	0	6	0	0	0	11
2	Akola	0	0	0	6	0	6	0	0
3	Amravati	12	0	7	0	0	0	19	0
4	Aurangabad	1	30	0	25	0	29	1	26
5	Beed	0	17	0	13	0	18	0	13
6	Bhandara	6	33	6	0	8	0	4	33
7	Buldana	0	21	0	10	0	0	0	31
8	Chandrapur	12	12	6	6	0	0	18	18
9	Dhule	0	0	4	4	4	0	0	27
10	Gadchiroli	111	6	6	0	0	0	117	6
11	Gondia	0	0	1	0	1	3	2	0
12	Jalgaon	0	32	0	9	0	0	0	41
13	Jalna	0	5	0	2	0	2	0	3
14	Kolhapur	0	54	0	9	0	0	0	63
15	Latur	0	71	6	70	6	44	0	97
16	Nagpur	0	101	0	31	0	0	0	132
17	Nanded	0	23	0	3	0	0	0	26
18	Nandurbar	4	4	2	2	0	4	2	2
19	Nashik	1	26	0	9	0	11	1	24
20	Osmanabad	0	5	6	0	7	0	0	3
21	Parbhani	19	3	10	18	19	3	10	18
22	Pune	0	47	0	34	0	0	0	81
23	Raigad	54	31	19	19	19	12	54	38
24	Ratnagiri	13	2	0	9	0	5	13	6
25	Sangli	0	13	0	8	0	10	0	11
26	Satara	0	80	0	27	0	14	0	93
27	Sindhudurg	0	3	0	2	0	0	0	5
28	Solapur	0	60	0	9	0	22	0	47
29	Thane	0	122	0	75	0	100	0	97
30	Wardha	1	2	4	0	0	0	5	2
31	Washim	0	5	0	5	0	5	0	4
32	Yavatmal	7	17	8	0	0	0	15	17
33	Mumbai sub	406	0	93	0	0	0	499	0
34	Mumbai	83	0	0	22	0	13	0	81
	Total	730	830	178	433	64	301	760	1056

Matters Settled through Mediation

Name of District	Pending	Referred Cases	Settled Cases	Not Settled cases	Total Disposal	Ratio Rate(%)
MMMC, Mumbai	302	47	4	31	35	11.43
CCCC & SCC, Mumbai	1319	256	63	562	625	10.08
CMM & FC Mumbai	3521	327	120	1096	1216	9.87
MACT Mumbai	11	8	5	0	5	100
Industrial Court, Mum	47	24	10	18	28	35.71
Kolhapur	9	8	1	4	5	20
Nashik	12697	295	73	658	731	10
Pune	5237	370	83	528	611	13.6
Ratnagiri	18260	348	119	321	440	27
Raigad	1445	115	10	249	259	3.9
Satara	670	200	37	75	112	33
Sangli	1129	202	36	160	196	18.4
Sindhudurg-Ors	5710	273	75	2507	2582	2.9
Solapur	447	43	21	138	159	13.2
Thane	5659	266	53	729	782	6.8
Total	6994	642	128	1674	1802	7.1
HCLSC, Nagpur	63457	3089	717	7650	8367	8.6
Akola	174	60	11	48	59	18.6
Amravati	2850	448	22	309	331	6.6
Bhandara	4138	301	38	386	424	9
Buldana	339	85	19	852	871	2.2
Chandrapur	112	169	48	156	204	23.5
Gadchiroli	769	231	46	498	544	8.5
Gondia	358	61	5	250	255	2
Nagpur	529	134	17	120	137	12.4
Wardha	15805	231	80	3034	3114	2.6
Washim	618	104	15	184	199	7.5
Yavatmal	241	85	16	182	198	8.1
Total	156	177	36	104	140	25.7
HCLSC, Aurangabad	26089	2086	353	6123	6476	5.5
Ahmednagar	120	94	4	18	22	18.2
Aurangabad	1917	411	142	5943	6085	2.3
Beed	597	214	44	198	242	18.2
Dhule	800	254	134	243	377	35.5
Jalgaon	445	106	20	499	519	3.9
Jalna	874	186	29	430	459	6.3
Latur	736	91	16	216	232	6.9
Nanded	507	202	75	133	208	36.1
Nandurbar	0	190	91	71	162	56.2
Osmanabad	557	67	12	486	498	2.4
Parbhani	486	173	73	1995	2068	3.5
Total	291	215	56	268	324	17.3
October - 2025	7210	2109	692	10482	11174	6.2

Data of Pre-litigation Counseling Centers - (Let's Talk)

District	Referred	Settled	Unsettled
Ahmednagar	24	3	29
Amravati	0	0	0
Aurangabad	12	5	14
Nagpur	13	0	10
Nashik	13	2	14
Pune	13	7	8
Thane	2	0	0
Yavatmal	0	0	0
High Court Bombay	0	0	0
Mumbai (Mazgaon)	0	0	0
Belapur Family Court	0	0	0
Total	77	17	75

Consolidated data of Post- litigation Counseling Centers - (Sukoon)

District	Referred	Settled	Unsettled
Amravati	1	0	0
Ahmednagar	0	0	0
HCLSSC Aurangabad	0	0	0
Pune	3	0	1
Yavatmal	0	0	1
DLSA Mumbai	4	0	0
CJM Mumbai Suburban	0	0	0
Family Court, Mumbai	0	0	0
High Court Bombay	4	0	1
Belapur Family Court	1	4	0
Total	13	4	3

Awareness Programmes

Sr. No.	Particulars	No. of Persons attended	No. of Persons benefitted
1	Organized awareness programme on: NALSA (Legal Services to the Victims of Drug Abuse and Eradication of Drug Menace) Scheme, 2015	18025	1417
2	Organized awareness programme on: NALSA (Child-Friendly Legal Services for Children) Scheme, 2024	9975	361
3	Observance of :		
	International Day of Elderly (1st October)	7088	541
	Mahatma Gandhi Jayanti (2nd October)	6206	241
	World Mental Health Day (10th October)	12154	885
	International Girl Child Day (11th October)	11514	1113
4	Organized Programme on Subject “Rights of Senior Citizen”. Awareness on Maintenance and Welfare of Parents and Senior Citizens Act, 2007 and other various welfare schemes of Government.	9748	422
5	Organized Awareness Programme for Persons with disabilities:Addressing disconnect between welfare scheme & persons with disabilities Taking steps to connect beneficiaries with scheme Ensuring legal services in any other issues	9844	1002
6	Organized Awareness Programme on Pre-Institution Mediation and Settlement (PIMS) in Commercial Disputes	4379	267
7	Cyber Security Week – Organized Awareness Programmes	7469	236
8	Carried workshops for educating the sex workers about their rights vis-à-vis the legality of sex work, rights and obligations of the police and what is permitted/prohibited under the law as per judgment of Hon'ble Supreme Court in “Budhadev Karmaskar Vs. The State of West Bengal”.	2221	07
9	Organized Legal Literacy camps on Victim Compensation Schemes.	5959	67

Sr. No.	Particulars	No. of Persons attended	No. of Persons benefitted
10	Organized awareness programmes sensitize authorities, managements, employers, employees and adolescent groups with the provisions of the Sexual Harassment of Women at Workplace (Prevention, Prohibition and Redressal) Act, 2013 (POSH Act) as per Judgment of Hon'ble Supreme Court in "Aureliano Fernandes Vs. State of Goa".	8999	197
11	Organized Awareness programme on POCSO Act at Schools and Colleges.	10264	544
12	Organized special drive for the Under Trial Prisoners on:		
	Legal awareness of their rights and Availing Legal Services for them.	3888	0
	Ensuring representation before the Courts.	3979	25
13	Organized Awareness Programme on:		
	ADR methods and its benefits	7832	551
	Fundamental duties of the citizens	8447	569
14	Organized legal awareness camps in remote/tribal areas with regards to the various welfare schemes of the NALSA/MSLSA.	4544	76
15	Conduct special awareness programme on the safety and privacy of women in the society	8552	28
16	Organized counselling programmes to the family members of the under trials and convicts from disadvantaged backgrounds.	2753	90
17	Give wide publicity of information on NALSA's National Legal aid Helpline Number and NALSA Portal at prominent places in districts.	9079	1192
18	Organized awareness programmes on SOP for access to legal aid services to prisoners, functioning, strengthening and monitoring of PLAC's, informing convicts about remedy in case of conviction/dismissal or reversal or acquittal/ dismissal of bail, awareness and spreading the message of availability of legal aid in public places like Police Station, Post Offices, Bus Stands, Railway Station, Nationalized Bank as per the Judgment of Hon'ble Supreme Court in "Suhas Chakma Vs. Union of India".	5342	1100
	Total	178261	10931

Zonal Conference on Mediation at Pune Sunday - 05th October, 2025

Release of Documentary – “Mediation and Meditation”

Maharashtra State Legal Services Authority
and
Main Mediation Monitoring Committee, Bombay High Court.
Presents
MEDIATION AND MEDITATION

AHMEDNAGAR

Awareness programme on “World Senior Citizen Day” at Jyeshtha Seva Sangh, Bhingar- Ahmednagar.

AKOLA

Awareness programme on the Rights of Senior Citizens, at DLSA, - Akola.

AMRAVATI

Awareness programme on the POSH Act at Vrindavan Colony - Amravati.

AURANGABAD

Awareness programme on NALSA Child Friendly Scheme, ADR Methods & their Benefits and Safety & Privacy of Women in the Society, at Vinayakrao Patil Institute of Engineering & Technology, Aurangabad.

BEED

Awareness programme on the POCSO Act at ZP School, Beed.

BHANDARA

Awareness programme on the POCSO Act & POSH Act at Police Multipurpose Hall, Bhandara.

BULDANA

Awareness programme on the NALSA (Child-Friendly Legal Services for Children) Scheme, 2024 at Z. P. School , Deaulghat - Buldana.

CHANDRAPUR

Awareness programme on the NALSA (Child Friendly Legal Services for Children) Scheme, 2024, POCSO Act and ADR methods & its benefits at Karmveer Dadasaheb Kannamwar Auditorium - Chandrapur.

DHULE

Awareness Programme on Maintenance and Welfare of Parents and Senior Citizens Act, 2007 at Matoshree Vrudhashram, Sakri Road, Dhule.

GADCHIROLI

**Awareness Programme on Rights of Senior Citizens,
Victim Compensation Scheme & NALSA Jagruti
Scheme at Grampanchayat Office, Ghot – Gadchiroli.**

GONDIA

Awareness Programme on World Mental Health Day at Bhausahab Bora Matimand Resident School, Gondia.

JALGAON

Awareness Programme on “Drug Abuse and Eradication of Drug Menace” at Chetna Vyasnmukti Kendra, Jalgaon.

JALNA

Awareness Programme on World Mental Health Day, POCSO & POSH Acts, ADR Methods & their benefits and Fundamental Duties of Citizens at Civil Hospital, Jalna.

KOLHAPUR

Awareness Programme on World Mental Health Day at Civil Court, Kale-Kheriwade – Kolhapur.

LATUR

Awareness Programme on Drug and Liquor Addiction & Rehabilitation Pathways at Rajarshi Shahu Mahavidyalaya, Latur.

NAGPUR

Awareness Programme on the POSH Act, ADR Methods & their benefits and Pre-Institution Mediation at Nagpur.

NANDED

Awareness Programme on “International Day of the Maintenance and Welfare of Parents and Senior Citizens Act, 2007” at Niyojan Bhavan, Collector Office, Nanded.

NANDURBAR

Awareness Programme on World Mental Health Day, International Girl Child Day, POCSO Act, and Child-Friendly Legal Services for Children at Kanya High School, Taloda.

NASHIK

Awareness Programme on NALSA (Legal Services to Victims of Drug Abuse and Eradication of Drug Menace) Scheme, 2015 at Peth Phata Kamgar Chowk (Majur Naka), Nashik.

OSMANABAD

Awareness Programme on Women's Safety and Privacy, Government Benefits for Persons with Disabilities and Fundamental Duties of Citizens at Dr. Babasaheb Ambedkar Nyay Bhavan Hall, Osmanabad.

PARBHANI

Awareness Programme on the Rights and Legal Framework for Sex Workers at Hotel Ramayana, Parbhani.

PUNE

Awareness Programme on Protecting Vulnerable Sections and Safeguarding Fundamental Rights at Junnar. Pune.

RAIGAD

Awareness Programme on the POCSO Act at Tribal Bhavan, Khalapur.

RATNAGIRI

Awareness Programme on “Rights of Senior Citizens, Maintenance & Welfare of Parents and Senior Citizens Act, 2007” at Grampanchayat Talawade, Rajapur, Ratnagiri.

SANGLI

Awareness Programme on Victim Compensation Scheme, POSH & POCSO Act, and Women's Safety and Privacy at Shidhewadi Grampanchayat, Sangli.

SATARA

Awareness Programme on Women's Safety, Domestic Violence, and Cyber security at Sabale Wadi (Venna Nagar) Ganesh Temple, Satara.

SINDHUDURG

Awareness Programme on World Mental Health Day at District Hospital, Sindhudurg.

SOLAPUR

Awareness Programme on POCSO Act and Cyber Crime at N. K. Orchid College of Engineering, Solapur.

THANE

Awareness Programme on POCSO Act at Vitthal Shinde Ashram School, Gable Padang Mokhade.

WARDHA

Awareness Programme for Children with Disabilities at Vikas Bhavan, Mahatma Gandhi Square, Wardha.

WASHIM

Health Checkup Camp for Children with Disabilities at School for Disabled Children, Ansing – Washim.

YAVATMAL

Health Check-up Camp for Children with Disabilities at District Hospital, Yavatmal.

MUMBAI DISTRICT

Awareness Programme on International Girl Child Day at Jitendra Chauhan College of Law, Vile Parle.

MUMBAI SUB-URBAN

Rally on International Girl Child Day at Jay Ambe Nagar, Shankara Colony, Chedda Nagar, Chembur .

ARTICLES IN NEWS PAPERS

जनजागृतीतून मानवी हक्कांविषयी धडे

राष्ट्रशांतेत विधी सेवा समितीच्या माध्यमातून कायदेविषयक माहिती देण्यात आली.

लोकमत न्यूज नेटवर्क

नवीन पनवेल : नवीन पनवेल येथील माध्यमिक व उच्च माध्यमिक रात्र शाळेत तालुका विधी सेवा समिती, पनवेल यांच्या माध्यमातून सामाजिक आणि मानवी हक्कांशी निगडित कायदेविषयक जनजागृती कार्यक्रम यशस्वीपणे पार पडला. या कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक प्राचार्य संतोष पवार यांनी केले. नितीनकुमार शिवाजी देठे यांची यावेळी विशेष उपस्थिती लाभली.

कार्यक्रमात तालुका विधी सेवा समिती पॅनल अॅड. नागेश हिरवे, अॅड. दीपाली बोहरा, अॅड. विकी दुसिंग,

वरिष्ठ लिपिक हेमंत आंबेतकर आणि शैलेश कोंडसकर यांनी विविध कायदेशीर, सामाजिक आणि मानवी हक्कांशी संबंधित विषयांवर विद्यार्थ्यांशी संवाद साधला.

औरंगाबाद खंडपीठातील प्रमोद वामनराव धुळे प्रकरणाचा संदर्भ देऊन वक्त्यांनी न्यायालयाच्या संवेदनशील दृष्टिकोनाची माहिती दिली. या निर्णयात न्यायालयाने व्यसनाधीन व्यक्तींना केवळ गुन्हेगार न मानता मानसिक आरोग्याच्या उपचारासाठी आणि पुनर्वसनासाठी सहानुभूतीपूर्वक दृष्टिकोन स्वीकारावा, असे स्पष्ट करण्यात आल्याचे, मत नोंदवण्यात आले.

प्रश्नोत्तरांच्या माध्यमातून विद्यार्थ्यांना न्याय प्रक्रियेचे बारकावे समजावून सांगण्यात आले.

विधीसेवा प्राधिकरणातर्फे पूरग्रस्तांना मायेची ऊब

संचार प्रतिनिधी

► सोलापूर, दि. २-
जिल्हा विधी सेवा प्राधिकरण सोलापूर व मोहोळ तालुक्यातील बँक ऑफ इंडिया यांच्या संयुक्त विद्यमाने तालुक्यातील रामहिंगणी या गावात पुराने बाधित झालेल्या नागरिकांना मायेची ऊब म्हणून चादर देण्यात आली.

महाराष्ट्र राज्य विधी सेवा प्राधिकरण, मुंबई यांच्या निर्देशानुसार व प्रमुख जिल्हा न्यायाधीश तथा अध्यक्ष, जिल्हा विधी सेवा प्राधिकरण मनोज शर्मा यांच्या मार्गदर्शनाखाली

हा उपक्रम राबविण्यात आला. जिल्ह्यात झालेली अतिवृष्टी व सीना नदीला आलेल्या महापुरामुळे अनेक शेतकऱ्यांचे शेतीचे नुकसान झाले तर घरांमध्ये पाणी शिरल्याने ग्रामस्थांना त्रास सहन करावा लागला.

त्यामुळे जिल्हा विधी सेवा प्राधिकरण व मोहोळ तालुक्यातील बँक ऑफ इंडिया यांच्यावतीने रामहिंगणीत पूरग्रस्त ग्रामस्थांना मायेची ऊब म्हणून चादर भेट देण्यात आली व त्यांना कायदेविषयक मार्गदर्शन करण्यात आले.

पॉक्सो व सायबर कायदेविषयक मार्गदर्शन शिबीर संपन्न

दैनिक लोकसह्याद्री

सोलापूर/प्रतिनिधी: मा. महाराष्ट्र राज्य विधी सेवा प्राधिकरण, मुंबई यांच्या निर्देशानुसार व मा. प्रमुख जिल्हा न्यायाधीश तथा जिल्हा विधी सेवा प्राधिकरणाचे अध्यक्ष मा. श्री. मनोज शर्मा यांच्या मार्गदर्शनाखाली जिल्हा विधी सेवा प्राधिकरण, सोलापूरच्या वतीने वाढत्या बाल लैंगिक अत्याचाराच्या आणि सायबर गुन्ह्यांच्या घटनांचा पार्श्वभुमीवर जनजागृतीची नितांत गरज असल्याने जिल्हा विधी सेवा प्राधिकरण, सोलापूर यांच्या वतीने एन. के. ऑर्केड कॉलेज ऑफ इंजिनिअरिंग, सोलापूर येथे पॉक्सो व सायबर या विषयावर कायदेविषयक मार्गदर्शन शिबीर आयोजित करण्यात आले होते.

या शिबीरात जिल्हा न्यायाधीश एस.व्ही.केंद्रे यांनी पॉक्सो कायदा या विषयावर सविस्तर मार्गदर्शन करत बालकांच्या संरक्षणासाठी असलेल्या कायदेशीर तरतुदींचे स्पष्टीकरण दिले. सायबर कायदे विषयावर मार्गदर्शन करताना सायबर क्षेत्रातील नामवंत विधीज्ञ अॅड. मंजूनाथ कळळमेली

यांनी दैनंदिन जीवनातील सोशल मिडीया, इंटरनेट याची उदाहरण देत सायबर गुन्हे आणि त्यावरील कायदेशीर उपाय सोप्या भाषेत मांडले. सायबर क्राईम गुन्हेगारी विषयी मार्गदर्शन सहायक पोलीस निरीक्षक रोहितदास पवार यांनी केले. जिल्हा विधी सेवा प्राधिकरणामार्फत नागरिकांना उपलब्ध असणा-या विविध

मोफत कायदेविषयक सेवांविषयी माहिती जेष्ठ विधीज्ञ अॅड. लक्ष्मण मारडकर यांनी दिली. याप्रसंगी सायबर क्राईम चे सहायक पोलीस निरीक्षक रोहितदास पवार, एस. एस. मेटन, प्राध्यापक सुधीरकुमार धोत्रे आदींची प्रमुख उपस्थिती होती.

शिबीराच्या यशस्वी आयोजनासाठी जिल्हा विधी सेवा प्राधिकरणाचे सचिव प्रशांत पेटकर यांचे मार्गदर्शनाखाली अधीक्षक शमशोहीन नदाफ, स्वप्नील मोरे, रितेश हिंगमिरे, राहुल विराजदार, अथर्व भोसले यांनी परिश्रम घेतले. शिबीराचे सुत्रसंचालन भाग्यश्री भट्टकी यांनी केले आणि आभार प्राध्यापक सुधीरकुमार धोत्रे यांनी मानले.

दिव्यांग व्यक्तींप्रती नेहमी संवेदनशील असणे गरजेचे

जिल्हाधिकारी वान्मथी सी. यांचे प्रतिपादन; जागृती कार्यशाळा

► वर्धा, ब्युरो. दिव्यांगांच्या हक्क व अधिकारांचे संवर्धन होणे आवश्यक आहे. दिव्यांगांच्या अधिकाराची, हक्काची सर्वांना जाणीव जरून देणे आवश्यक असून दिव्यांगांच्याप्रति संवेदनशीलता असावी, असे प्रतिपादन जिल्हाधिकारी वान्मथी सी. यांनी केले.

जिल्हाधिकारी कार्यालयाच्या सभागृहात सोमवारी (दि. १३) आयोजित दिव्यांगांच्याप्रति संवेदनशीलता जागृती कार्यशाळेत त्या बोलत होत्या. याप्रसंगी कार्यशाळेचे प्रमुख अतिथी म्हणून जिल्हाधिकारी वान्मथी सी., जिल्हा परिषदेचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी पराग सोमण उपस्थित होते. कार्यक्रमाच्या सुरुवातीला कार्यशाळेचे उद्घाटन जिल्हाधिकाऱ्यांच्या हस्ते करण्यात आले. याप्रसंगी प्रमुख प्रवक्ते जि. प. चे जिल्हा दिव्यांग सक्षमीकरण अधिकारी प्रतिभा भागवतकर, जिल्हा शल्यचिकित्सक डॉ. सुमंत वाघ, मनोज पाते, सहाय्यक आयुक्त जिल्हा कौशल्य विकास नीता अवघड, विवेक देशमुख, अॅड. मनीष सावरकर

दिव्यांगांना लाभ मिळवून देणे आवश्यक

याप्रसंगी मार्गदर्शन करताना मुख्य कार्यकारी अधिकारी सोमण म्हणाले की, दिव्यांग विभागाला गतिशील करून दिव्यांग व्यक्तींना सर्व सुविधा व त्याचा लाभ मिळवून देणे गरजेचे आहे. सर्वांना सन्मानाने जगण्याची संधी निर्माण करण्याची गरज त्यांनी यावेळी व्यक्त केली.

आदींची उपस्थिती होती. याप्रसंगी अॅड. सावरकर यांनी दिव्यांग हक्क अधिनियम २०१६ कलम २९ व इतरही हक्क व अधिकारांबाबत सखोल मार्गदर्शन केले. यावेळी दिव्यांगांच्या विविध योजनांची माहिती कार्यशाळेत देण्यात आली.

कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक प्रतिभा भागवतकर यांनी केले. संचालन नितीन कठाने यांनी केले. आभार किशोर थूल यांनी मानले. कार्यक्रमाच्या यशस्वीतेकरिता सोनाली शिंदे व दिव्यांग शाळेतील मुख्याध्यापक व कर्मचारी यांनी सहकार्य केले.

वाडीवऱ्हेत कायदेविषयक जनजागृती शिबिर

प्रतिनिधी | घोटी

न्याय हा केवळ न्यायालयाच्या दारात सीमित नसून तो प्रत्येक नागरिकाच्या आयुष्यात पोहोचला पाहिजे. ग्रामीण व आदिवासी भागातील लोकांनी कायद्याची भीती न बाळगता, त्याचा योग्य उपयोग करून आपल्या हक्कांसाठी उभे राहिले पाहिजे. न्यायालय हे जनतेचे मित्र आहे आणि न्याय मिळवून देणे हीच न्यायव्यवस्थेची खरी जबाबदारी आहे, असे मत एस. डी. जगमलानी यांनी व्यक्त केले.

गाव व परिसरातील नागरिकांना न्यायालयीन प्रक्रिया, कायदेशीर

हक्क व शासकीय कल्याणकारी योजना यांची माहिती मिळावी या उद्देशाने वाडीवऱ्हे येथे दिवाणी न्यायालयाच्या वतीने कायदेविषयक जनजागृती शिबिर आयोजित करण्यात आले. अध्यक्षस्थानी एस. डी. जगमलानी होते, तर प्रमुख पाहुणे म्हणून दिवाणी न्यायाधीश वरिष्ठ स्तर, नाशिकचे पी. के. देशपांडे, जिल्हा विधी सेवा प्राधिकरणाचे सचिव एस. पी. भोसले, सहदिवाणी न्यायाधीश एन. ए. पटेल, दिवाणी न्यायालय वरिष्ठ स्तर, इगतपुरीच्या यशश्री मारुलकर, सहदिवाणी न्यायाधीश एम. डी. ननवरे, तसेच सह दिवाणी न्यायाधीश कनिष्ठ स्तर ए. सी.

रोकडे आणि आर. यू. इंगळे उपस्थित होते.

शिबिरामध्ये पाहुण्यांनी राष्ट्रीय विधी सेवा प्राधिकरण आणि महाराष्ट्र राज्य विधिसेवा प्राधिकरण यांच्या माध्यमातून राबवल्या जाणाऱ्या विविध जनकल्याणकारी योजना, विशेषतः आदिवासी व दुर्गम भागातील नागरिकांसाठी उपलब्ध मोफत कायदेशीर मदत, महिला व बालक संरक्षण कायदे, कौटुंबिक हिंसा प्रतिबंध, ज्येष्ठ नागरिकांचे अधिकार, तसेच शासकीय योजनांबाबत न्यायालयीन सहाय्य या विषयांवर सविस्तर मार्गदर्शन केले.

लोकमत

बालगृहातील मुलांची दिवाळी गोड

लोकमत न्यूज नेटवर्क

मुंबई : डोंगरी येथील बालगृहातील बालकांना दिवाळी सण आनंदात साजरा करता यावा, यासाठी मुंबई शहर जिल्हा विधि सेवा प्राधिकरणाने पुढाकार घेतला आहे. बालगृहातील मुलांना नवीन कपडे, शालेय आवश्यक साहित्य, दोन टीव्ही संच, विविध खेळ साहित्य तसेच फराळाचे वाटप करण्यात आले.

जिल्हा विधि सेवा प्राधिकरणाचे अध्यक्ष एस. एस. आडकर यांच्या

मार्गदर्शनाखाली विधि सेवा प्राधिकरण व विलेपार्ले येथील जितेंद्र चव्हाण लॉ कॉलेज यांच्या संयुक्त विद्यमाने बाल सुधारगृहातील बालकांना कपडे व इतर साहित्यांचे वाटप करण्यात आले. यामुळे दिवाळीच्या सणाचे तेज या मुलांच्या चेहऱ्यावर झळकले. या कार्यक्रमास ज्युवेनाईल जस्टीस बोर्डाच्या न्यायाधीश ए. ए. पाडोळे, आर. एम. चव्हाण, विधि सेवा प्राधिकरणाचे सचिव न्यायाधीश पवन तापडिया, लॉ कॉलेजच्या प्राचार्या डॉ. प्रिया शाह, प्रा. सुषमा मस्के व कॉलेजचे विद्यार्थी उपस्थित होते.

जे. सी. लॉ कॉलेजचे शिक्षक आणि विद्यार्थ्यांनी वर्गाणी काढून सर्व साहित्य खरेदी केले.

Identification, assessment camp organised for divyang children

A little girl getting certificate from the dignitaries.

■ **District Correspondent**
WARDHA, Oct 16

DISABILITY may be about a personal limitation but it entails a social responsibility. It is the responsibility of the society that every person, especially children, get justice, education and health-care, said Chief District and Sessions Judge and Chairman of the District Legal Service Authority Hemant Gaikwad.

As per the directions of the Bombay High Court's Juvenile Justice Committee, the District Legal Services Authority, Zilla Parishad and General Hospital had jointly organised an identification and assessment camp for disabled children at Vikas Bhavan recently.

District Collector Vanmathi C, Chief Executive Officer Parag Soman, District Superintendent of Police Anurag Jain, District Surgeon Dr Sumant Wagh, President of the Bar Association

Jayant Upadhyay, District Legal Services Authority Secretary Vivek Deshmukh etc were present on the occasion.

Through the check-up camp organised for the *divyangs*, special health needs of the children will be identified. Measures will be taken, then, to address those.

"The District administration is working on a mission mode to ensure that the divyang get their rights and entitlements," said District Collector Vanmathi C. Earlier, one day was allotted for getting disability certificate but now two days have been allotted at the General Hospital. Due to this, they will immediately receive a disability identity card. The divyangs should be provided with educational facilities as well as business opportunities. For this, a policy of providing business training materials is being implemented, she said.

The administration will ensure that the divyangs are not

deprived of benefits of various government schemes. There are 26 to 28,000 divyang people in the district. Those who have not obtained a disability certificate, should obtain certificate as soon as possible so that they can apply for government scheme benefits. Under Zilla Parishad's Residual Fund Scheme, girls will be given a Kisan Vikas Patra of Rs 5,000. Other divyangs will also be given necessary materials, informed Parag Soman.

SP Jain cautioned parents to remain alert as cases of online frauds and sexual assaults are rising in society. He urged to contact police at the earliest in case of assault.

Disability certificates were given to 10 disabled people by dignitaries. Identity card, stick, hearing aid, tricycle wheelchair, rollator walker, wheelchairs were also distributed. A total of 40 disabled people participated in the camp.

Maharashtra State Legal Services Authority, Mumbai

Address

3rd Floor, MTNL Building, Fountain, Near
Bombay High Court, Mumbai - 400 001.

Contact Number

(022) 2269 1395 / 2082 5999

98690 88444

Toll Free : 15100

Email

mslsa-bhc@nic.in

Website

<https://legalservices.maharashtra.gov.in>

Social Media Handles

<https://www.youtube.com/@mslsamumbai4793>

<https://www.facebook.com/mslsamumbai>

https://www.instagram.com/maharashtra_slsa/

[@MslsaMumbai](#)